

—No deixem la sardana ni amb fum de sabatots! Mestre, com s'hi va introduir, en aquest món?

—Precisament vaig deixar els balls, que em donaven unes liquidacions substancioses, per sentir l'emoció d'escoltar una sardana meva, la primera, la *Cançó de la Marta*, que tingué un gran èxit i m'animà a seguir endavant, i vaig anar deixant els balls sabent que també deixava un paquet de bitllets. Ara mateix tinc aquí una cadira on hi ha sis àlbums de fotos, i cartes, i poemes, retalls de diaris, de tot, que de tant en tant llegeixo i m'emociono, perquè fins i tot exageren. Em consideren una persona important i jo no m'hi tinc, però aquesta gent són tan admirables, estimen tant la sardana i ho duen tant dintre seu que necessiten expressar-ho, i a mi m'han donat diades tan satisfactòries que no podré oblidar mai més. Allà on he anat m'han tractat sempre com un personatge de gran altura.

—De quina escola sardanista es considera alumne?

—*El públic diu que d'en* Bou, diuen, perquè hi hagué l'època d'en «Xaxo»... Miri, com autors populars, de cara a la massa, hi ha els tècnics, que són una minoria, però hi hagué el «Xaxo», en Bou, en Saderra i ara hi sóc jo. I sap què em diuen? Que no troben el meu substitut. No hi ha ningú que pugi i tingui una certa popularitat amb les sardanes, algú que segueixi les pautes d'aquests quatre que hem estat populars. Jo me n'aniré i les sardanes quedaran i es tocaran igual. És aquest el cas, quan ho deixi algú o algun altre ho arreplegarà, perquè de la manera que es toquen obres meves a tot arreu, hauria de ser una moma. Pensi que si cobro tres-centes mil pessetes cada any en realitat haurien de ser un parell de milions com a mínim, ja dic, amb la freqüència amb què soc interpretat i, i, i, si es fes el full preceptiu que cal enviar a la Societat d'Autors.

—Quantes sardanes deu haver escrit vostè?

—Allí hi tinc, miri, veieu, tota aquella pila de sardanes? Doncs n'hi ha dues-centes vint-i-set i són totes originals. Ara m'he entretingut a classificar-ho tot per anys, i ho tinc aquí, que el meu noi, jo li deixaré tot, perquè això un dia o un altre s'arreglarà, eh? És que es dóna el cas que una cobla et diu que no et preocupis pels drets d'autor, no farem cap full i la cosa quedarà compensada en el contracte.

—Un capmàs entre amics, sembla que és la maniobra.

—Jo tinc amics que em liquiden els drets d'autor d'aquesta manera: ells es queden dues-centes pessetes i al final m'envien una quantitat pel que hagin tocat. I no puc admetre-ho, jo! S'ha de passar per la Societat d'Autors, i convindria que aquestes irregularitats es coneguessin. Si jo mateix ho arreglaria, home, i no parlo pas per donar-me pisto. Però no sé què es pensen els autors, no fa res ni es mouen, i a la meva edat ja em diràs.

—Alguna solució hi trobarem, mestre.

—Sí, ara, diuen que la Generalitat se n'ocuparà, perquè a Madrid les sardanes les tenen diferenciades d'altres folklores que adoraran a cada moment. Veu aquests papers? són les primeres pessetes que he cobrat de Televisió Espanyola, que no m'havia pagat mai res. Són mil i escaig. En canvi, de Suïssa, de França, d'Alemanya i de Bèlgica he cobrat de les televisions, jo. Els discs que han marxat cap l'estranger, els he cobrat.

—És que vostè està parlant de països que funcionen bé!

—Sí que funcionen bé, i tant! De Suïssa he rebut cinquanta mil pessetes d'una sola sardana. I aquí, aquesta misèria, malgrat la fama popular que m'han donat els sardanistes. Si hauria de posseir milions! Hauria de cobrar a base de bé!

—Sí, sí, sí.

—I mira, tres o quatre-cents mil pessetes l'any, i prou.

—Doncs prou. Canviem de tema i digui'ns com es crea una sardana, d'on surt la inspiració, la melodia bàsica, la gràcia musical.

—Jo tinc l'avantatge de fer servir un bloc, a l'habitació on dormo, quan arriba el matí i has acabat la son. En aquest precís moment et ve la idea, i l'has d'apuntar, perquè quan arribes a baix ja no te'n recordes. I el primer que faig és això, apuntar-ho en el bloc, en papers com aquest que li ensenyo, veu?

—És clar, són fulls pautats amb el pentagrama.

—Després ja es passa a cada instrument, o sia, el flabiol, tibles, tenora, trompetes... en fi, es va seguint fins al contrabaix. Aquesta que veu ja gairebé està mig feta, i quan s'ha aconseguit la distribució d'instruments, que és la feina més difícil, però també l'èxit d'un compositor, ja està. De manera que el procés és aquest.

—I un cop solucionada la part instrumental, acabada la sardana, com s'edita?

—Home, fins ara les tenia gairebé totes editades en impremta, però actualment en faig fotocòpies, que queden força bé i no duu tanta feina i temps com enviar-la a un impressor i tot això. Encara que avui dia les fotocòpies tampoc no queden massa bé, sap?

—Com l'estableix vostè, el contacte amb les cobles?

—Els les enviem, els les regalem, tal com feia abans amb els balls, que els regalava i em venien aquelles liquidacions. Però desgraciadament, les cobles no ho fan prou bé, ja que molts músics joves que componen sardanes es desenganyaran i plegaran. I plegaran perquè les cobles, per no haver s'assajar, agafen obres de Sa-

«Vaig tenir la sort que deu o dotze «pasdobles» meus obtingueren un gran èxit arreu d'Espanya»

Presència, 1985-01-20, p. 8.
Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions de l'Ajuntament de Girona (www.girona.cat/sgdap)